

Zetpillen en klysma's bij de ziekte van Crohn en Colitis Ulcerosa

Uw behandelend arts heeft met u gesproken over het gebruik van zetpillen en/of klysma's. In deze folder krijgt u informatie en tips bij het gebruik hiervan. Het is echter geen vervanging van de bijsluiter van de medicatie. Hebt u na het lezen van deze folder nog vragen, dan kunt u daarmee bij uw behandeld arts of de IBD verpleegkundige terecht.

Algemeen

Tot nu toe is de oorzaak van de ziekte van Crohn en Colitis Ulcerosa niet bekend. Elke behandeling met medicijnen is gericht op het onderdrukken van ontstekingsreacties. Dit leidt tot vermindering van klachten en verkleint de kans op complicaties die zich bij deze ziekte voor kunnen doen. De ziekte geneest niet door de behandeling met medicijnen. Na het afbouwen van of stoppen met deze medicijnen kunnen de klachten weer terugkomen.

Zetpillen en Klysma's

Uw arts heeft uw medicijnen voorgeschreven in de vorm van een zetpil of klysma. Er zijn verschillende redenen waarom een medicijn in de vorm van een zetpil of klysma wordt voorgeschreven. Bij mensen met de ziekte van Crohn of Colitis Ulcerosa is de belangrijkste reden dat het medicijn rechtstreeks in de darm wordt ingebracht om het daar zijn werk te laten doen. Het komt dan alleen in het laatste stuk van de dikke darm terecht en nauwelijks in de rest van het lichaam. Hierdoor heeft u minder kans op mogelijke bijwerkingen van het betreffende medicijn.

Zetpillen en klysma's komen met name in aanmerking als de aandoening zich tot het laatste deel van de dikke darm beperkt.

Toediening

Zetpillen

- Zorg ervoor dat uw endeldarm leeg is voordat u de zetpil inbrengt. Dus ga vooraf naar het toilet.
- Was uw handen altijd voor en na het inbrengen van de zetpil.
- Verwijder het folie van de zetpil (zie bijsluiter apotheek)
- Breng de zetpil in de anus. Het maakt daarbij niet zoveel uit of u de zetpil met de punt naar voren of met de stompe kant naar voren inbrengt. Als u de zetpil met een beetje water bevochtigt, kunt u hem wat makkelijker inbrengen. Duw met een vinger de zetpil helemaal naar binnen, want anders bestaat de mogelijkheid dat uw sluitspier de zetpil weer naar buiten duwt.
- Het kan zijn dat u na het inbrengen van de zetpil aandrang krijgt. Probeer er niet aan toe te geven, want de zetpil heeft enige tijd nodig om te smelten en de werkzame stof moet daarna via de endeldarm worden opgenomen.
- Als u de zetpil binnen 10 minuten verliest, omdat u naar het toilet moet, kunt u een nieuwe inbrengen.

Zetpillen en klysma's bij de ziekte van Crohn en Colitis Ulcerosa

Klysma

- Volg altijd de bereiding van het klysma zoals beschreven staat in de bijsluiter die u van de apotheek bij uw medicatie heeft meegekregen.
- Laat het klysma voor u deze toedient op lichaamstemperatuur komen, bijvoorbeeld in een lauwwarm waterbadje. Door het klysma op lichaamstemperatuur te brengen, wordt het klysma beter verdragen, en geeft het minder buikkrampen.
- Zorg ervoor dat uw endeldarm leeg is voordat u het klysma inbrengt. Dus ga vooraf naar het toilet.
- Was uw handen altijd voor en na toediening.
- Ga op de linkerzij liggen, omdat in deze houding de vloeistof goed doordringt in de darmen.
- Schud het klysma goed. Breng de tuit van het klysma voorzichtig in de anus.
- Indien het inbrengen van de tuit van het klysma in de anus moeizaam gaat, probeer dan licht te persen. Door het persen opent de anus zich een beetje, waardoor het inbrengen soepeler gaat.
- Knijp de fles zoveel mogelijk leeg en trek deze weer uit de anus. Houd de fles ingedrukt al u hem terugtrekt. Hiermee voorkomt u dat de vloeistof weer terugvloeit in de fles. Er blijft altijd een beetje vloeistof achter in de verpakking. Dit is normaal, de ingebrachte hoeveelheid is voldoende voor de werking.
- Blijf op uw linkerzijde liggen, of indien u dat prettiger vindt rol op uw buik, en blijf 5-10 minuten in deze positie liggen om te voorkomen dat de vloeistof er weer uit komt.
- Houd er rekening mee dat wanneer u een beetje vloeistof knoeit, of als er vloeistof wegloopt, de vloeistof bruine vlekken kan veroorzaken in het beddengoed. Deze vlekken gaan er moeilijk uit in de was. U kunt dit voorkomen door bijvoorbeeld op een absorberend matje te gaan liggen.

Wanneer toedienen?

Zetpillen

- Breng de zetpillen verdeeld over de dag in. Probeer in elk geval 1 zetpil voor de nacht in te brengen. Hij kan dan lang in de darm blijven en op die manier langer doorwerken.

Klysma

- Dien de klysma's verdeeld over de dag toe. Probeer in elk geval 1 klysma voor de nacht in te brengen. Het medicijn kan dan de hele nacht in de darm blijven en op die manier langer doorwerken.

Om een nieuwe opvlamming te voorkomen schrijft de arts weleens voor om het medicijn om de twee tot drie dagen te gebruiken. Indien de zetpil of klysma éénmaal daags wordt voorgeschreven, dien dan de zetpil of het klysma voor de nacht toe. **Bijwerkingen**

Lees voor de bijwerkingen van het betreffende medicijn de bijsluiter die door uw apotheek is meegeleverd bij de zetpillen/klysma's.

Zetpillen en klysma's bij de ziekte van Crohn en Colitis Ulcerosa

Complicaties

In principe geeft het zetten van een klysma geen aanleiding tot complicaties. Het vullen van de endeldarm met vocht van het klysma kan aanleiding geven tot buikkrampen en een ongemakkelijk gevoel. Koude vloeistoffen geven daar eerder aanleiding toe.

Wees voorzichtig met het inbrengen van de "tuit" van het klysma, te wild inbrengen kan kleine of grotere beschadigingen aan het darmslijmvlies aanbrengen, welke pijnlijk kunnen zijn of bloeden.

Welke zetpillen en klysma's worden voorgeschreven bij de ziekte van Crohn en Colitis Ulcerosa?

- Mesalazine (5-aminosalicylzuur)
Mesalazine wordt gebruikt bij ontstekingen van de dikke darm, in enkele gevallen bij ontstekingen van de dunne darm. Indien het medicijn in de vorm van een zetpil of klysma wordt gegeven, betreft het een ontsteking van de dikke darm. De werkzame stoffen komen bij een klysma vrij op de plek waar deze gegeven wordt. De werking treedt geleidelijk in. Mesalazine wordt gebruikt om een ontsteking tot rust te brengen. Mesalazinezetpillen zijn bekend onder de volgende merknamen: Pentasa, Asacol, Salofalk.
- Bijnierschors hormonen/ Corticosteroïden (Beclometason en Budesonide)
Corticosteroïden werken ontstekingsremmend en verminderen daardoor de klachten van inflammatoire darmziekten. Ontstekingsverschijnselen in de darmen zoals pijn, diarree, bloed bij ontlasting nemen af. U kunt meestal binnen een aantal weken na het starten van de corticosteroïdklysma's verbetering verwachten. Vaak worden corticosteroïdklysma's voorgeschreven in combinatie met andere geneesmiddelen tegen inflammatoire darmziekten. Corticosteroïdklysma's zijn bekend onder de volgende merknamen: Entocort, Budenofalk.
- Combinatie van beide middelen
Deze combinatieklysma's zijn bekend onder de namen Beclometason- Mesalazine Klysma FNA

Vragen?

Als u na het lezen van deze folder nog vragen heeft, kunt u contact opnemen met de IBD verpleegkundige.

Belangrijke telefoonnummers

- Ziekenhuis Amstelland 020 755 7000
- Polikliniek Maag-, darm en leverziekten 020 755 7023
- IBD verpleegkundige, voor het maken van een (telefonische) afspraak 020 755 7023
- Huisartsenpost Amstelland 020 456 2000
Dagbehandeling 020 755 6637